

Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini : zb. nauk. prats Nauk.–dosl. ekonom. in–tu Ministerstva ekonomichnoho rozvytku i torhivli Ukrainy. – K., 2015. – Vyp. 3. – S. 9–13.

9. Predborskyi V. A. Kozatski reformy yak reprezentant detinizatsiinoho trendu suchasnykh suspilnykh reform / V. A. Predborskyi // Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini: zb. nauk. prats Derzhavnoho nauk.–doslidnoho in–tu informatyzatsii i modeliuvannia ekonomiky Minekonomrozvytku Ukrainy. – K., 2018. – № 2. – S. 3–12.

Дані про автора

Предборський Валентин Антонович,

професор кафедри фінансового права та фіскального адміністрування, Національна академія внутрішніх справ, д.е.н., професор
пл. Солом'янська, 1, м. Київ–ДСП, 03035, Україна

e–mail: prvika2015@gmail.com

Данные про автора

Предборский Валентин Антонович,

профессор кафедры финансового права и фискального администрирования, Национальная академия внутренних дел, д.э.н., профессор
пл. Соломенская, 1, г. Киев–ДСП, 03035, Украина
e–mail: prvika2015@gmail.com

Data about the author

Valentin Predborskiy,

professor of the Department of Financial Law and Fiscal Administration, National Academy of Internal Affairs, Doctor of Economic Sciences, Professor
1, Solomianska Square, Kyiv, 03035, Ukraine
e–mail: prvika2015@gmail.com

DOI: 10.5281/zenodo.1304147

МАЗУРОВ С.А.

Напрями регулюючих дій держави щодо зростання кількості робочих місць в переробній промисловості

Предметом дослідження є питання участі держави у формуванні макроекономічних умов створення робочих місць в промисловості.

Метою дослідження є розробка пропозицій щодо поліпшення ролі держави у поліпшенні макроекономічних умов створення робочих місць в переробній промисловості.

Методи дослідження. У роботі використана сукупність наукових методів і підходів, у тому числі системний, структурно–функціональний, логічний, що дозволило забезпечити концептуальну єдність дослідження.

Результати роботи. У статті обґрунтовано пропозиції щодо обґрунтування напрямів державного впливу на поліпшення макроекономічних умов створення робочих місць в переробній промисловості.

Галузь застосування результатів. Економіка та управління національним господарством, реалізація державної соціально–економічної стратегії розвитку промислового комплексу та високо–технологічних галузей.

Висновки. 1. Аналіз динаміки показників, які характеризують процеси відновлення основних засобів, інвестиційні процеси, нагромадження основного капіталу, що характеризують умови створення робочих місць в переробній промисловості України демонструє низькі потенційні можливості створення високопродуктивних робочих місць в цьому секторі. 2. В прийнятому Законі України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць» закладаються певні засади покращення інвестиційних умов модернізації промислового виробництва щодо створення нових і реконструкції існуючих робочих місць в промисловості. 3. Підкреслено важливість реформування фінансового сектору, зокрема, це дозволить розширити доступ до кредитів промислових підприємств, і стимулювати зайнятість та створення робочих місць. 4. В цілому систематизовано основні напрями забезпечення макро–економічних умов створення високопродуктивних робочих місць, які включають: формування методичних підходів щодо аналізу макроекономічних процесів та єдиного статистичного моніторингу створення нових робочих місць в промисловості; реформування фінансового сектору та поліпшення інвес–

тиційного клімату; забезпечення ефективного державного управління та макроекономічної стабільності та посилення конкуренції в промисловому секторі. 5. Державний вплив на процеси створення високопродуктивних робочих місць в переробній промисловості пропонується здійснювати цілеспрямовано в розрізі інституціонального, економічного та соціального аспектів через прямі і непрямі регулюючі дії держави.

Ключові слова: регулюючі дії держави, макроекономічні умови, переробна промисловість, високопродуктивні робочі місця, інвестиційний клімат, ефективність державного управління, модернізаційні перетворення, конкурентне середовище.

МАЗУРОВ С.А.

Направления регулирующих действий государства на рост количества рабочих мест в перерабатывающей промышленности

Предметом исследования является вопрос участия государства в формировании макроэкономических условий создания рабочих мест в промышленности.

Целью исследования является разработка предложений по улучшению роли государства в улучшении макроэкономических условий создания рабочих мест в перерабатывающей промышленности.

Методы исследования. В работе использована совокупность научных методов и подходов, в том числе системный, структурно-функциональный, логический, что позволило обеспечить концептуальное единство исследования.

Результаты работы. В статье обоснованы предложения по обоснованию направлений государственного влияния на улучшение макроэкономических условий создания рабочих мест в перерабатывающей промышленности.

Область применения результатов. Экономика и управление национальным хозяйством, реализация государственной социально-экономической стратегии развития промышленного комплекса и высокотехнологичных отраслей.

Выводы. 1. Анализ динамики показателей, характеризующих процессы обновления основных средств, инвестиционные процессы, накопление основного капитала, характеризующие условия создания рабочих мест в перерабатывающей промышленности Украины демонстрирует низкие потенциальные возможности создания высокопроизводительных рабочих мест в этом секторе. 2. В принятом Законе Украины «О стимулировании инвестиционной деятельности в приоритетных отраслях экономики с целью создания новых рабочих мест» закладываются определенные принципы улучшения инвестиционных условий модернизации промышленного производства по созданию новых и реконструкции существующих рабочих мест в промышленности. 3. Подчеркнуто важность реформирования финансового сектора, в частности, это позволит расширить доступ к кредитам промышленных предприятий, и стимулировать занятость и создание рабочих мест. 4. В целом систематизированы основные направления обеспечения макроэкономических условий создания высокопроизводительных рабочих мест, которые включают: формирование методических подходов к анализу макроэкономических процессов и единого статистического мониторинга создания новых рабочих мест в промышленности; реформирования финансового сектора и улучшения инвестиционного климата; обеспечение эффективного государственного управления и макроэкономической стабильности и конкуренции в промышленном секторе. 5. Государственное влияние на процессы создания высокопроизводительных рабочих мест в перерабатывающей промышленности предлагается осуществлять целенаправленно в разрезе институционального, экономического и социального аспектов посредством прямых и косвенных регулирующих действий государства.

Ключевые слова: регулирующие действия государства, макроэкономические условия, перерабатывающая промышленность, высокопроизводительные рабочие места, инвестиционный климат, эффективность государственного управления, модернизационные преобразования, конкурентная среда.

Directions of regulatory actions of the state on growth of number of working places in the retail industry

The subject of the study is the question of participation of the state in the formation of macroeconomic conditions for the creation of jobs in industry.

The aim of the study is to develop proposals for improving the role of the state in improving the macroeconomic conditions for the creation of jobs in the processing industry.

Research methods. The paper uses a set of scientific methods and approaches, including systemic, structural–functional, logical, which allowed to ensure the conceptual unity of the research.

Results of work. The article substantiates the proposals on the justification of the directions of the state influence on the improvement of macroeconomic conditions for the creation of jobs in the processing industry.

The field of application of results. Economy and management of the national economy, implementation of the state socio–economic strategy for the development of the industrial complex and high–tech industries.

Conclusions. 1. Analysis of the dynamics of indicators characterizing the processes of restoration of fixed assets, investment processes, accumulation of fixed capital, characterizing the conditions of creation of workplaces in the processing industry of Ukraine demonstrates low potential opportunities for creating high–quality jobs in this sector. 2. In the adopted Law of Ukraine «On stimulation of investment activity in priority sectors of the economy with a view to creating new jobs», certain principles are set for improving the investment conditions for the modernization of industrial production for the creation of new and reconstruction of existing jobs in the industry. 3. The importance of reforming the financial sector has been emphasized, in particular, it will increase access to industrial enterprises loans and stimulate employment and job creation. 4. In general, the main directions of ensuring macroeconomic conditions for the creation of high–performance jobs are systematized: the formation of methodical approaches to the analysis of macroeconomic processes and a unified statistical monitoring of the creation of new jobs in industry; reforming the financial sector and improving the investment climate; ensuring effective public administration and macroeconomic stability and increasing competition in the industrial sector. 5. The state influence on the processes of creation of high–performance jobs in the processing industry is proposed to be carried out purposefully in the context of the institutional, economic and social aspects through direct and indirect regulatory actions of the state.

Key words: regulatory actions of the state, macroeconomic conditions, manufacturing industry, high–performance jobs, investment climate, efficiency of public administration, modernization transformations, competitive environment.

Постановка проблеми. Розроблення шляхів вирішення різноманітних проблем прискорення соціально–економічного розвитку країни висуває необхідність проведення процесів нової індустріалізації в економіці, в першу чергу, забезпечення стійких темпів зростання нових робочих місць в промисловості. На жаль, останнім часом питанням забезпечення макроекономічних умов стимулювання зростання нових робочих місць в промисловості не приділялась належна увага, про що свідчить відсутність цього показника в статистичній звітності, а також в стратегічних державних документах, системі регулювання і прогнозування основних макроекономічних показників, як це має

місце в міжнародній практиці. Це звужує можливості державного впливу на підвищення ефективності промисловості, темпи і пропорції економічного зростання в Україні. Саме тому вкрай важливо забезпечити імплементацію в практику інструментів та важелів державного регулювання, котрі сприятимуть поліпшенню умовам щодо створення нових робочих місць в промисловості та, які стабілізують економічний розвиток України.

Аналіз досліджень і публікацій з проблеми. Дослідженням різних аспектів ринку праці та державного регулювання зайнятості присвячені теоретичні і науково–прикладні розробки таких відомих вчених, як О. Амоша, С. Бандур, І. Бондар, А. Галь–

чинський, В. Геєць, С. Жовнір, Т. Заяць, А. Колот, Г. Куліков, Е. Лібанова, О. Новікова, С. Кожем'якіна, В. Онікієнко, О. Рудченко, В. Савченко, А. Сундук, І. Петрова, В. Томілов та багатьох інших науковців і дослідників. Хоча в роботах сучасних авторів і досліджено багато сегментів і проблем зайнятості, але в сучасній економічній ситуації особливої уваги та вивчення потребують передумови створення робочих місць в провідних галузях промислового сектору економіки України задля прискорення темпів економічного зростання та суттєвого підвищення рівня добробуту населення.

Метою статті є розробка пропозицій щодо посилення ролі держави макроекономічних умов створення робочих місць в переробній промисловості.

Виклад основного матеріалу. Переосмислення ролі промислового сектору, особливо переробної промисловості, для економіки стало характерною особливістю сучасного посткризового етапу світового розвитку. Після світової фінансової кризи прийшло усвідомлення того, що ключ до довгострокового економічного зростання перебуває у промисловості. Як показує світовий досвід, промисловий сектор стимулює інноваційну діяльність, гарантує отримання досить високої частки експортних надходжень, формує попит на сировинні та енергетичні ресурси, і найголовніше, створює та підтримує мільйони робочих місць і таким чином характеризується найбільшим мультиплікативним впливом на економічне зростання. Вектор розвитку провідних економік світу нині спрямовано на неоіндустріалізацію, тобто проведення масштабних структур-

них змін в індустріальному базисі господарства на основі інноваційних технологій [1, с.126].

У 2000–2008 рр. українська економіка демонструвала стабільні і досить високі темпи зростання ВВП, але вразливість формування ВВП (екзогенна орієнтація національної економіки з виробництвом переважно сировини на монополізованих ринках), а також світова фінансово-економічна криза спричинили падіння ВВП в Україні у 2009 р. Зниження ж фізичного обсягу ВВП за 2014 рік відбулося в основному під впливом ведення військових дій на сході України. І рівень безробіття пов'язаний із фазами економічного циклу: скорочується на стадії піднесення та зростає на стадії рецесії. Протягом 2014–2017 рр. у зв'язку з небезпечною ситуацією на сході України було зупинене виробництво всіх підприємств хімічної промисловості та майже всіх шахт, що розташовані в зоні проведення антитерористичної операції. Локальні підприємства та регіональні офіси підприємств на цих територіях зазнали серйозної руйнації або знищення, що призвело до скорочення персоналу або ж навіть до закриття підприємств, що суттєво вплинуло на скорочення обсягів промислового виробництва та інвестиційних вкладень в переробній промисловості в цілому [2].

Таблиця 1 демонструє динаміку показників, які характеризують процеси відновлення основних засобів, інвестиційні процеси, нагромадження основного капіталу, що характеризують умови створення робочих місць в переробній промисловості України.

Таблиця 1. Показники, що характеризують умови створення робочих місць в переробній промисловості в 2010–2016 рр.

Показник	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Індекси капітальних інвестицій	86,6	124,6	95,6	107,7	79,0	86,3	114,4
Коефіцієнт інтенсивності оновлення основних засобів	0,21	0,20	0,18	0,12	0,37	0,09	0,11
Коефіцієнт ефективності відтворення основних засобів	0,68	0,31	0,75	0,73	0,54	0,74	0,62
Валове нагромадження основного капіталу (ВНОК), млн. грн.	65206	89216	103087	94101	83317	103189	154434
Питома вага ВНОК в основних засобах, %	9,55	12,65	15,81	16,18	11,28	6,33	8,83
Коефіцієнт введення основних засобів	0,03	0,02	0,05	0,06	0,03	0,02	0,02
Коефіцієнт вибуття основних засобів	0,03	0,33	0,04	0,06	0,03	0,02	0,01
Співвідношення інвестицій в основний капітал до ВНОК, %	52,5	46,3	42,1	49,1	51,0	44,8	40,3
Знос основних засобів, %	66,8	56,8	57,2	50,1	56,9	75,8	76,4

Джерело: розраховано за [3]

Розрахунки табл. 1 показують, що динаміка коефіцієнту інтенсивності оновлення основних засобів спадна, також зменшується питома вага ВНОК в основних засобах переробної промисловості. Ступінь зносу основних засобів у переробній промисловості у 2013р. зменшився, що свідчить про позитивні зрушення в процесах оновлення основних засобів, але проблема докорінного оновлення виробничих потужностей залишається для вітчизняної переробної промисловості не вирішеною. Спостерігаються низькі темпи або падіння обсягів капітальних інвестицій, особливо в 2014–2015 рр., що знижує потенційні можливості створення високопродуктивних робочих місць в переробній промисловості.

Законом України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць» від 6 вересня 2012 року № 5205–VI передбачено, що держава повинна стимулювати залучення інвестицій у галузі економіки, спрямовані на забезпечення потреб суспільства у високотехнологічній конкурентоспроможній екологічно чистій продукції, високоякісних послугах, які реалізують державну політику щодо розвитку виробничого та експортного потенціалу, створення нових робочих місць (у пріоритетних галузях) [4].

Відповідно до вимог, передбачених цим Законом, Кабінет Міністрів України своїм Розпорядженням від 14 серпня 2013 року № 843–р затвердив перелік пріоритетних галузей економіки: агропромисловий комплекс, виробництво, зберігання харчових продуктів, у тому числі дитячого харчування, а також виробництво біопалива, з орієнтацією на імпортозаміщення; житлово-комунальний комплекс: створення об'єктів поводження з відходами (побутовими, промисловими та відходами, які утворилися в результаті добування та перероблення корисних копалин і виробництва електричної та теплової енергії; будівництво, реконструкція і технічне переоснащення у сфері тепlopостачання, централізованого водопостачання та водо відведення; машинобудівний комплекс: виробництво нових видів комп'ютерів, електронної та оптичної продукції, машин і устаткування, електричного устаткування, автотранспортних засобів тощо; транспортна інфраструктура: будівництво, реконструкція і технічне переоснащення у сфері транспортної інфраструктури; курортно-рекреаційна сфера: будівництво рекреаційних об'єктів

та об'єктів туристичної інфраструктури; переробна промисловість: імпортозаміщуюче металургійне виробництво.

В Законі України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць» закладаються певні засади покращення інвестиційних умов модернізації промислового виробництва з метою створення нових і реконструкції існуючих робочих місць в промисловості. Нестача капітальних інвестицій вітчизняних підприємств та низький рівень надходження іноземних інвестицій обмежують створення нових робочих місць та гальмують розвиток промисловості та економіки в цілому. Вагомою причиною такого низького рівня надходження інвестицій є різноманітні обмеження, які сповільнюють розвиток бізнесу, що не приваблює інвесторів. Зняття обмежень через дерегуляцію та розв'язання цих проблем дасть змогу залучити інвестиції та створити нові робочі місця для населення, а залучення інвестицій з держав – членів ЄС допомагатиме Україні на шляху до євроінтеграції. Крім того, дерегуляція має сильний антикорупційний ефект, оскільки зменшує можливість для отримання неправомірної вигоди [5].

Водночас, модернізаційні перетворення у промисловості гальмуються повільним рухом реформ. Значним чином це спричинено відсутністю низки стратегічних документів, що мали забезпечити нормативно-правовий фундамент відновлення економічного зростання в Україні, створити рамкові умови для реалізації необхідних реформ й запустити життєво важливі механізми розвитку економіки. Зокрема, вкрай важливими для промисловості є прийняття Стратегії розвитку промислового комплексу на період до 2025 року (мала бути затверджена ще у 2015 р.), а також Державної програми розвитку вітчизняних промислових підприємств, що має створити сприятливі умови для розвитку внутрішнього ринку промислової продукції, а також імпортозаміщення у ключових галузях. Досить довго на фінальній стадії перебувала розроблена Мінекономрозвитку Стратегія розвитку високотехнологічних галузей до 2025 року. Стратегія спрямована на створення умов для стимулювання розвитку високотехнологічних галузей та перехід до інноваційної економіки. А в основу Стратегії покладено головний компонент – це необхідність створення сприятливих умов для розвитку висо-

ких технологій через вплив на макроекономічні чинники, які є необхідними умовами розвитку [6].

Не розроблено вчасно також заплановану Урядом ще на 2016 рік низку законопроектів, спрямованих на підвищення інвестиційної привабливості галузей промисловості України, стимулювання розвитку екологічних та інноваційних виробництв, розвиток промислових кластерів.

Результативність реформ, пов'язаних із модернізаційними перетвореннями, насамперед обумовлюється можливістю забезпечення їх відповідними інвестиційними ресурсами. Доведено, що конкурентоспроможність економіки на макрорівні пов'язана з тривалістю циклу відтворення основних виробничих засобів і, відповідно, продуктивних сил суспільства і визначається загальногосподарською ефективністю капіталовкладень. Відтак неухильне нарощування обсягів інвестування економіки, покращення його структури, забезпечення сприятливого інвестиційного клімату у країні є обов'язковою передумовою модернізаційних перетворень [7].

На жаль, Україна ще не є державою зі сприятливим інвестиційним кліматом. Одним із головних чинників, що впливають на дану ситуацію, є недосконале законодавство. Інвестора цікавлять не пільги чи спрощені умови інвестування, а надійність правового регулювання своєї діяльності. Для активізації іноземної інвестиційної діяльності потрібна інвестиційна політика з більш чітким механізмом реалізації на державному та місцевому рівнях.

Іншим проявом недосконалості макроекономічних умов є також високий фіскальний тиск на промисловість і низький на фінансову діяльність і торгівлю. На думку Шовкун І., це впливає на міжгалузевий розподіл економічних ресурсів, насамперед капіталу, веде до вимивання коштів з промислового виробництва на користь торговельно-фінансового сектору. Незважаючи на останні зміни в податковому законодавстві, вітчизняна неефективна система оподаткування, продовжує провокувати технологічну деградацію промислового потенціалу. Технологічно найскладніші та найбільш наукомісткі галузі промислового сектору несуть великий податковий тиск, рівень якого у більший за податкове навантаження на торгово-фінансову сферу. Таким чином, промисловість, особливо її високотехнологічний сегмент, позбавляються власних фінансових ресурсів, чим підриваються можливості їх розширеного відтворення [8, с. 52.]

Суттєвим напрямом поліпшення макросередовища є розпочате реформування фінансового сектору, яке дозволить не тільки розширити доступи до кредитів промислових підприємств, але і стимулювати зайнятість та створення робочих місць. У сфері поліпшення функціонування кредитного механізму у країнах ЄС передбачається надання державних фінансових субсидій підприємствам, що беруть участь у виконанні державних програм у певній галузі. Також застосовуються фінансові штрафи при квотуванні робочих місць для інвалідів та інших неконкурентоспроможних на ринку праці верств населення. А механізм здешевлення кредитів на розвиток підприємницької діяльності та створення нових робочих місць, який пропонується багатьма дослідниками, повинен виконувати подвійну функцію:

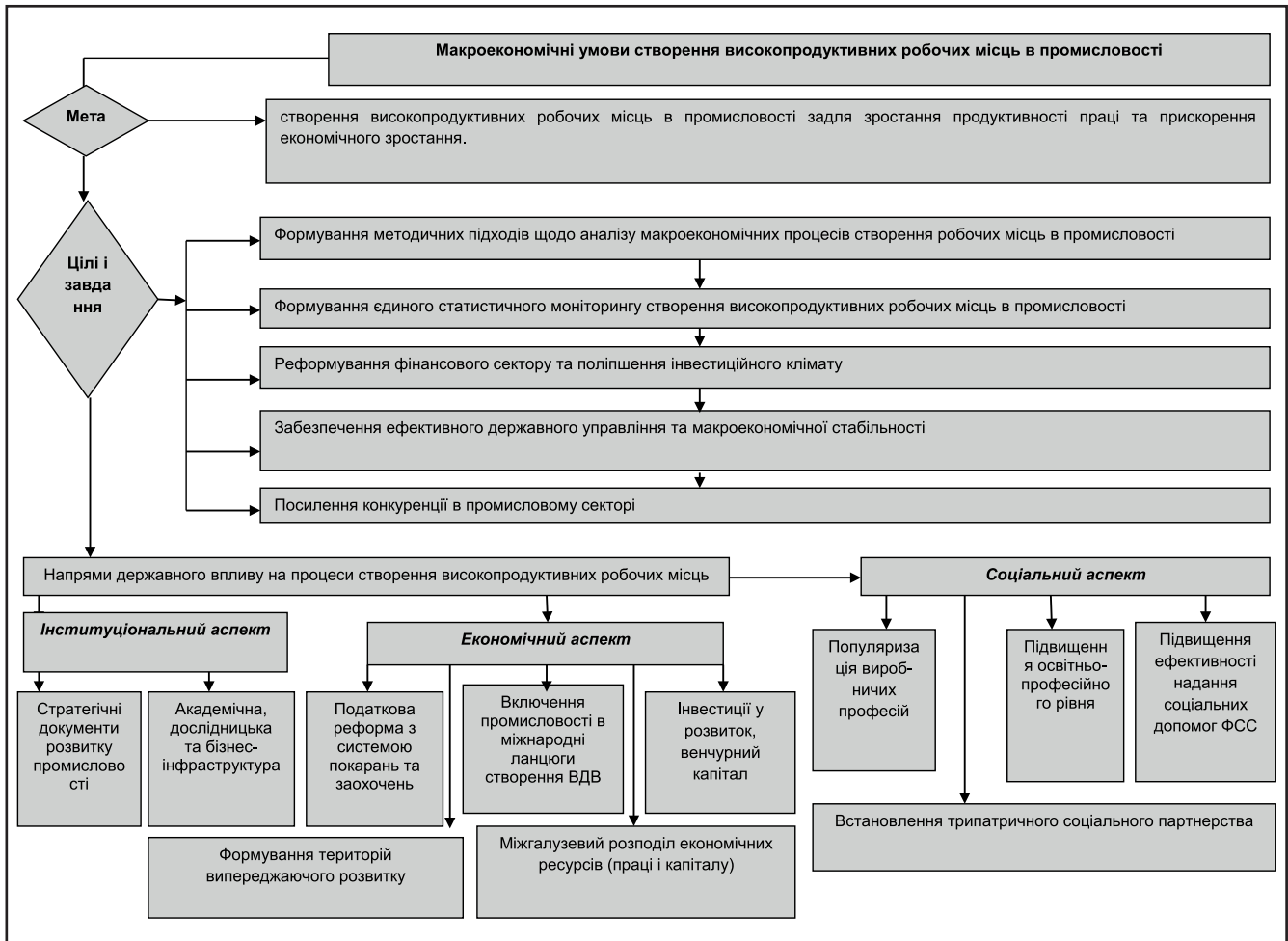
по-перше, превентивну – надання таких кредитів дозволить своєчасно не допустити ліквідації підприємству, вивільнення людей та поповнення армії безробітних;

по-друге, перспективну – пільгові кредити можуть стати ефективним інструментом вирішення проблеми зайнятості, збільшення кількості нових робочих місць через створення та розвиток виробництва, сфери послуг (в основному для малих і середніх підприємств).

Автором було узагальнено основні напрями покращення макроекономічних умов щодо створення робочих місць в промисловості та зображено на рисунку.

В країнах ЄС стимулювання зайнятості здійснюється шляхом проведення ефективної податкової політики через надання відповідних пільг щодо звільнення від сплати страхових внесків у соціальні фонди, компенсації витрат на професійну підготовку і підвищення кваліфікації працівників, розвиток персоналу, за працевлаштування не конкуренто-спроможних на ринку праці громадян. Одним з стимулюючих факторів для підприємців є пільги по оподаткуванню прибутку.

Оскільки в українській методології відсутні методи аналізу макроекономічних процесів створення робочих місць в промисловості, то необхідно забезпечити розробку таких методичних підходів. Також, в статистичній практиці відсутній моніторинг кількості створених високопродуктивних робочих місць в промисловому секторі і в цілому в економіці України, що негативно

Рисунок

впливає на прийняття управлінських рішень щодо модернізації вітчизняної промисловості.

Як показано на рис. 1 заходи з підвищення ефективності державного управління в Україні сприятимуть зниженню операційних витрат у промисловому секторі шляхом захисту прав власності, обмеженню дії обтяжливих адміністративних і судових норм і правил та забезпеченню високого рівня нормативно-правової бази. Ефективне управління макроекономічними процесами дозволяє контролювати рівні інфляції і бюджетного дефіциту для забезпечення стабільного економічного клімату. У більш широкому сенсі, ефективність управління макроекономічними процесами підвищує передбачуваність ситуації і зменшує економічні ризики, що стимулює промисловців ухвалювати інвестиційні рішення щодо розширення виробництва та створення додаткових робочих місць [9].

Наступним напрямом вдосконалення умов зростання кількості робочих місць є поліпшення конкурентного середовища, посилення конкуренції між суб'єктами господарювання. Конкурен-

ція – один із ключових факторів, що стимулюють підвищення продуктивності й сталий економічний розвиток. Роль держави полягає в захисті ринку від несумлінної конкуренції, у тому числі від використання домінуючої позиції компанії, змов між конкурентами й надмірної концентрації.

Висновки

Таким чином, показники інвестицій та капіталу, що характеризують умови створення робочих місць в переробній промисловості показують, що в Україні ще не створено належних умов для успішного реформування промислового сектору. Для реалізації Стратегії розвитку високотехнологічних галузей автором пропонується концептуальний підхід щодо забезпечення макроекономічних умов для створення високопродуктивних робочих місць, що включає: формування методичних підходів щодо аналізу макроекономічних процесів та єдиного статистичного моніторингу створення нових робочих місць в промисловості; реформування фінансового сектору та по-

ліпшення інвестиційного клімату; забезпечення ефективного державного управління та макроекономічної стабільності та посилення конкуренції в промисловому секторі. Державний вплив на процеси створення високопродуктивних робочих місць в переробній промисловості пропонується здійснювати цілеспрямовано в розрізі інституціонального, економічного та соціального аспектів через прямі і непрямі регулюючі дії держави.

Список використаних джерел

1. Неоіндустріальна трансформація промислового потенціалу України : колективна монографія / [Дейнеко Л.В., Шовкун І.А., Шелудько Е.І. та ін.]; за ред. д-ра екон. наук, проф. Л.В.Дейнеко; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – Електрон. дані. – К., 2016. – С. 126. – Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/mg/277.pdf>.
2. Лібанова Е. М. Вимушене переселення з Донбасу: масштаби та виклики для України / Е.М. Лібанова // Презентація: Міжнародна науково-практична конференція «Внутрішньо переміщені особи в Україні: реальність та можливості», 27 лютого 2015 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ief.org.ua/wpcontent/uploads/2015/02/Libanova2015.pdf>.
3. Збірник «Промисловість України». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
4. Закон «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць» від 06.09.2012р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5205-17>.
5. Середньостроковий план пріоритетних дій Уряду до 2020 року та плани пріоритетних дій Уряду. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – <https://www.kmu.gov.ua/ua/diyalnist/programa-diyalnosti-uryadu/serednostrokovij-plan-prioritetnih-dij-uryadu-do-2020-roku-ta-plan-prioritetnih-dij-uryadu-na-2017-rik>.
6. Щодо пріоритетних напрямів здійснення реформ у промисловості України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/public/File/2013_nauk_an_rozrobku/ynvestyc_polityka.pdf.
7. Пріоритети інвестиційної політики у контексті модернізації економіки України: аналітична доповідь. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/public/File/2013_nauk_an_rozrobku/ynvestyc_polityka.pdf.
8. Шовкун І. Податкові фактори технологічного розвитку економіки / І. Шовкун // Економіка України. – 2011. – № 5. – С. 52.
9. Кожем'якіна С.М. Продуктивність праці на макро-рівні: визначення, аналіз та прогнозування : монографія / Кожем'якіна С.М. – К. : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2012. – С.320–323.

References

1. L.V. Dejneko, I.A. Shovkun, et al (2016) Neoindustrial'na transformacija promislovogo potencialu Ukraini [Neoindustrial transformation of industrial potential of Ukraine] monograph. DU «In-t ekon. ta prognosuv. NAN Ukraini» [Institute of Economics and Forecasting of the National Academy of Sciences of Ukraine] Retrieved from <http://ief.org.ua/docs/mg/277.pdf>
2. Libanova E. M. (2015) Vimushene pereselennja z Donbasu: masshtabi ta vikliki dlja Ukraini [Forced relocation from Donbass: the scale and challenges for Ukraine] Prezentsacija: Mizhnarodna naukovopraktichna konferencija «Vnutrishn'o peremishheni osobi v Ukraini: realii ta mozhlivosti (27 ljutogo 2015 r) [Presentation: International Scientific and Practical Conference «Internally Displaced Persons in Ukraine: Realities and Opportunities (February 27, 2015)]] Retrieved from <http://ief.org.ua/wpcontent/uploads/2015/02/Libanova2015.pdf/>
3. Zbirnik «Promislovist' Ukraini» [Collection «Industry of Ukraine»]. Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Zakon «Pro stimuljuvannja investicijnoi dijal'nosti u prioritetnih galuzjah ekonomiki z metoju stvorennja novih robochih misc'» vid 06.09.2012r. [The Law «On Stimulation of Investment Activities in Priority Areas of the Economy with a view to Creating New Jobs» of 06.09.2012.] Retrieved from <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5205-17>
5. Serednostrokovij plan prioritetnih dij Urjadu do 2020 roku ta plani prioritetnih dij Urjadu [The medium-term plan of the Government's priority actions by 2020 and the plans of the Government's priority actions] Retrieved from <https://www.kmu.gov.ua/ua/diyalnist/programa-diyalnosti-uryadu/serednostrokovij-plan-prioritetnih-dij-uryadu-do-2020-roku-ta-plan-prioritetnih-dij-uryadu-na-2017-rik>
6. Shhodo prioritetnih naprjamiv zdijsnennja reform u promislovosti Ukraini [On the priority directions of implementation of reforms in the industry of Ukraine] Retrieved from http://www.niss.gov.ua/public/File/2013_nauk_an_rozrobku/ynvestyc_polityka.pdf
7. Prioriteti investicijnoi politiki u konteksti modernizacii ekonomiki Ukraini: analitichna dopovid' [Priorities of investment policy in the context of modernization of the Ukrainian economy: analytical report] Retrieved from

http://www.niss.gov.ua/public/File/2013_nauk_an_rozrobku/ynvestyc_polityka.pdf

8. Shovkun I. (2011) Podatkovi faktori tehnologichnogo rozvitku ekonomiki [Tax factors of technological development of economy]. *Economy of Ukraine*, 5, pp. 52

9. Kozhem'jakina S.M. (2012) Produktivnist' praci na makrorivni: viznachennja, analiz ta prognozuvannja : monografija [Labor productivity at the macro level: definition, analysis and forecasting: monograph]. LLC «Scientific-production enterprise» Interservis «, Kiev. pp. 320–323.

Дані про автора

Мазуров Сергій Анатолійович,

юрисконсульт I категорії Бердянського міського центру зайнятості, аспірант Інституту підготовки кадрів Державної служби зайнятості України, кафедра теоретичної та прикладної економіки,

вул. Дачна, 2а, м. Бердянськ, Запорізької області, 71100, Україна

e-mail: ayreon85@ukr.net

Данные об авторе

Мазуров Сергей Анатольевич,

юрисконсульт I категории Бердянского городского центра занятости, аспирант Института подготовки кадров Государственной службы занятости Украины, кафедра теоретической и прикладной экономики,

ул. Дачная, 2а, г. Бердянск, Запорожской области, 71100, Украина

e-mail: ayreon85@ukr.net

Data about the author

Mazurov Sergey Anatolyevich,

legal adviser to the I category of the Berdyansk City Employment Center, postgraduate student at the Institute of Personnel Training at the State Employment Service of Ukraine, Department of Theoretical and Applied Economics,

street Dachnaya, 2a, Berdyansk, Zaporozhye region, 71100, Ukraine

e-mail: ayreon85@ukr.net

УДК 336.132.1:336.711:005.591.4:005.742:005.72

DOI: 10.5281/zenodo.1304154

ИНДУС К.П.

Ринок корпоративного контролю – важливий механізм реструктуризації банківської системи

Процеси злиття, поглинання та придбання компаній і банків набули міжнародних масштабів, а їх проведення зумовило фундаментальні зрушення у галузевій структурі економіки та сприяло формуванню нового сегменту фінансових відносин – ринку корпоративного контролю. За економічним змістом ринок корпоративного контролю є сукупністю економічних відносин, які регулюють перерозподіл прав власності через проведення операцій злиття, поглинання та придбання контрольного пакета акцій компанії чи банку. Товаром на цьому ринку виступають права контролю над компаніями чи банками. Основною функцією ринку корпоративного контролю є ефективний перерозподіл прав власності на активи компанії чи банку між власниками. В Україні ринок корпоративного контролю за умов входження іноземного капіталу перетворюється у важливий механізм реорганізації окремих банків. Під реорганізацією банку розуміється злиття, приєднання, виділення, поділ банку, перетворення його організаційної форми, наслідком якої є передача, прийняття його майна, коштів, прав та обов'язків правонаступником. За сутнісним змістом виокремлено три форми проведення процесів реорганізації банків: об'єднання; поділ; створення нових банківських установ на основі перетворення організаційно-правової форми. Наведені характерні ознаки операцій злиття, придбання та поглинання економічних суб'єктів і критерії їх класифікації.

Ключові слова: ринок корпоративного контролю, банки, акціонери, інвестори, реорганізація банку, злиття, придбання, поглинання.

ИНДУС К.П.

Рынок корпоративного контроля – важный механизм реструктуризации банковской системы

Процессы слияния, поглощения и приобретения компаний и банков получили международные масштабы, а их проведение обусловило фундаментальные сдвиги в отраслевой структуре экономики и способствовало формированию нового сегмента финансовых отношений – рынка корпоратив-